

Eerder verschenen

De serie RP-Westerlee
(16 delen)

Corrupt

Kwaadaardig

Verraad

Gas

Ook van deze auteur

God en de Mammon

Ondermijning

Brave New Books

Eerste druk 2025

Coverfoto: Blokhuispoortgevangenis (© Gemeente Leeuwarden)

ISBN: 9789465311890

Uitgeverij: Brave New Books (onderdeel van Singel Uitgeverijen, Amsterdam)

www.bravenewbooks.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet, of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Geert Fokkens

Uit de serie

District Groningen

Ondermijning

Hoofdstuk 1

Pinksteren viel dat jaar op zondag 30 en maandag 31 mei. Vaak was het dan al prachtig weer en dit jaar was daar geen uitzondering op. Veel Nederlanders beschouwden het pinksterweekend dan ook als een soort repetitie voor de zomervakantie en trokken er dan massaal op uit om er even van te genieten.

Burgemeester Kramers van Winsum was daar geen uitzondering op, hij had van de gelegenheid gebruikgemaakt om met zijn gezin een lang weekend in Luxemburg door te brengen.

Ondanks het fraaie weer en de prachtige natuur keken hij en zijn vrouw echter met gemengde gevoelens terug op hun uitje. Dat kwam vooral door hun dochters die beide in de pubertijd waren. Anja en Christina waren respectievelijk vijftien en zeventien jaar en zij hadden het helemaal niet leuk gevonden dat zij met hun ouders mee op vakantie moesten. Ze vonden dat maar stom en saai en hadden dan ook de hele tijd de stemming gedrukt met hun puberaal gedrag.

Onderweg naar huis waren de meiden op de achterbank in slaap gevallen. Dat zorgde er desondanks niet voor dat Kramers' stemming er beter op was geworden. Integendeel, hij zat de hele weg op zijn vrouw te mopperen, die het echter ook niet kon helpen.

Het liep al tegen de schemering toen hij met een zucht van verlichting zijn Mercedes Benz 300SEL de Havenstraat indraaide. Even verderop stond hun villa aan het water van het Winsumerdiep.

Zijn toch al bedrukte stemming sloeg om in boosheid, op hun oprit stond een auto en die blokkeerde de toegang tot het erf van het huis. Hij stond met zijn voorkant tegen het toegangshek aan dat nog gesloten was.

“Wat verdomme krijgen we nu?!” riep hij uit. “Welke idioot denkt hier te kunnen parkeren?”

“Wat is dat, Hein?” vroeg zijn vrouw verbaasd.

“Dat zie je toch!” schamperde Kramers. “Een of andere klootzak heeft zijn auto op onze oprit gezet!”

“Let een beetje op je woorden, Hein,” zei zij bestraffend, “denk aan je dochters.”

“Hebben zij ook maar een ogenblik aan ons gedacht?” riep hij uit terwijl hij zijn portier opengooide. “Zij hebben ons weekend verpest! En dan ook dit nog!”

Hij liep op de auto af die op de oprit stond. Het was een vrij grote witte Fiat. Woedend liep hij op het portier aan de bestuurders kant af en poogde die open te rukken. Tevergeefs, hij zat op slot. Hij boog zich voorover en keek naar binnen; er was niets bijzonders te zien.

Vertwijfeld liep hij terug naar zijn eigen auto waar inmiddels ook de meisjes wakker waren geworden.

“Gaan jullie maar naar binnen,” zei hij met een stem waarin zijn woede doorklonk. “Het is mij wat moois! Ik bel de politie!” Ondertussen opende hij het toegangshek zodat zijn vrouw en zijn dochters naar het huis konden lopen.

Het duurde nog zeker twintig minuten voordat wachtmeester Klaas Heemstra zijn GSA-busje voor de villa van burgemeester Kramers parkeerde.

“Waar bleef je zolang?” brieste Kramers toen Heemstra uitstapte.

“Neem me niet kwalijk, burgemeester,” verontschuldigde Heemstra zich, “maar ik moest uit Baflo komen.”

“Hoezo? Het groepsbureau is amper zeshonderd meter hier vandaan!” riep Kramers uit.

“Het is Pinksteren, meneer,” gaf Heemstra aan die kriegelig begon te worden door de uitval van de burgervader, “veel collega’s hebben verlof. Ik heb piket maar moest wel vanaf mijn huis komen.”

“Hoe moet dat dan wanneer er een ernstig ongeluk is gebeurd?” riep Kramers boos.

“Dan is het een noodgeval,” legde Heemstra uit, “in dit geval is het volgens onze standaards géén noodgeval.”

“Zo, vind je dat?”

“Dat vind ik niet alleen, meneer. We handelen volgens het vastgestelde protocol.”

“Ik kom er later nog wel op terug,” brak Kramers de discussie af, “Wat ga je nu daaraan doen?” Daarbij wees hij op de witte Fiat.

Heemstra liep op de auto af die de toegang van het erf blokkeerde. Evenals Kramers eerder onderzocht hij de wagen. Hij moest daarbij gebruikmaken van zijn zaklantaarn omdat het inmiddels donker was geworden. Ook hij constateerde dat de portieren op slot zaten. Desondanks merkte hij op dat het contactsleuteltje in het contactslot stak. Dat was mogelijk omdat je de auto kon afsluiten met de sleutel nog in het contactslot.

De auto stond ook op de handrem want er was geen beweging in te krijgen nadat Heemstra een paar duwpogingen had geprobeerd.

“Mogelijk heeft de bestuurder de auto per ongeluk op slot gedaan zonder de sleutel mee te nemen en kon hij er niet meer inkomen,” deelde hij de burgemeester mee. “Er zit niets anders op dan het kenteken na te trekken, dan kunnen we de eigenaar traceren.”

“Je doet maar,” antwoordde Kramers gepikeerd, “als je maar opschiet.”

Terwijl Kramers de nog overgebleven tassen en koffers uit zijn Mercedes haalde stapte Heemstra in zijn Volkswagenbusje. Hij pakte de microfoon van de mobilfooninstallatie en kreeg zijn wachtcommandant aan de lijn.

“Wil jij bij de CMK even een kenteken natrekken?” vroeg hij. “Het betreft een witte Fiat 124T met het kenteken 20-39-HT. Over.”

Vijf minuten later kreeg hij de tenaamstelling door: J.E van der Veer, Zwartwatersweg 12, Assen,

“Kun je proberen of die persoon bereikbaar is? Over.” vroeg Heemstra vervolgens.

Het duurde weer een kwartier. Toen berichtte de wachtcommandant: “Ik heb telefonisch zijn vrouw gesproken. Zij zei dat haar man Jochem heet, maar dat zij niet wist waar hij was. Volgens haar was hij al vijf dagen niet thuis geweest. Over.”

“Dat is vreemd,” merkte Heemstra op. “Wat moet ik dan nu verder doen? Over.”

“Blijf aan de lijn, dan neem ik ondertussen contact op met de ‘ouwe’. Over.”

De ouwe was adjudant Menkema, de groepscommandant van de landgroep Winsum. Nadat hij door zijn wachtcommandant was ingelicht vond hij het noodzakelijk om zich persoonlijk bij de villa van de burgemeester op de hoogte te stellen.

“Dit is een raar geval, Klaas,” zei hij tegen Heemstra nadat die hem volledig had bijgepraat.”

“Dat is het zeker, adjudant.”

“In ieder geval moet dat voertuig van de oprit worden verwijderd,” vervolgde Menkema. “Ik zie dat de sleutel in het contactslot zit. We moeten kijken of we het portier kunnen openmaken, dan kunnen we hem starten.”

Heemstra gebruikte een schroevendraaier om de rand van het portier iets naar buiten te buigen, zijn zakdoek hield hij eronder om de lak niet te beschadigen. Menkema had een lus aan het eind van een stuk ijzerdraad gemaakt en die liet hij door de ontstane opening zakken. Handig haakte hij de lus om de drukknop die in de rand onder het raam zat. Hij trok hem omhoog en het slot klikte; het portier ging open.

Heemstra dook in de auto maar trok zich meteen terug. “Gadverdamme! Wat een rioollucht!” riep hij uit.

Menkema rook het ook. “Er ligt iets te rotten, waarschijnlijk in de kofferbak,” merkte hij op. “Rijd hem maar eerst even van de oprit af, dan gaan we het onderzoeken.”

Met het raampje naar beneden gedraaid om een beetje frisse lucht te krijgen draaide Heemstra de contactsleutel om. De motor startte meteen. Bijna kokhalzend reed hij vlug de wagen achteruit de oprit af en parkeerde hem langs het trottoir.

“Geef me de sleutel, Klaas.”

Heemstra overhandigde het contactsleuteltje aan zijn chef en die stak hem in het slot van de kofferbak. Een verschrikkelijk walm kwam vrij toen die openging.

“Jezus!” riep Menkema geschokt uit terwijl achteruit sprong.

Er lag een lichaam in, op het eerste gezicht een man, opgevouwen en bedekt met een lichte regenjas. Onmiddellijk vloog er een zwerm vliegen door de kofferbak. Heemstra liet het licht van zijn zaklantaarn over het lijk schijnen. Het hoofd was bebloed. Toen hij beter keek zag hij dat het een schotwond moest zijn.

“Nou, we moeten de recherche er maar bij roepen,” merkte Menkema op. “Het wordt een lange avond.”

Wachtmeester Kees de Jonge was dat pinksterweekend rechercheur van dienst. Hij arriveerde samen met kapitein Schuringa die de officier van dienst was. Inmiddels had een plaatselijke huisarts officieel de dood van het slachtoffer vastgesteld. Hij had daar niet veel moeite voor gehad. Waarschijnlijk had de Fiat met daarin het lijk een aantal dagen in de brandende zon op de oprit gestaan waardoor het lijk al snel was gaan ontbinden. Nadat op last van adjudant Menkema een buurtonderzoek was ingesteld werd door getuigen bevestigd dat de auto daar al zeker vier dagen had gestaan.

Een halfuur na De Jonge's komst arriveerde ook het busje van de technische recherche. Hun apparatuur werd uitgeladen en de mannen togen direct aan het werk. Alles werd gefotografeerd en de Fiat werd uitgebreid op vingerafdrukken en andere sporen onderzocht. Het was daarbij jammer dat veel sporen door Heemstra en Menkema waren besmet omdat zij geen handschoenen hadden aangehad toen zij de auto onderzochten. Het kon hen echter amper worden verweten; zij wisten toen immers niet dat zij met een misdrijf te maken hadden. Terwijl de mannen van de TR bezig waren onderhielden De Jonge en Schuringa zich met burgemeester Kramers.

"Ik heb die auto nooit eerder gezien," verklaarde de burgemeester, "laat staan dat ik weet van wie die is."

"Goed," zei De Jonge, "wij hebben uiteraard het kenteken nagetrokken. Zegt de naam Van der Veer u iets? J van der Veer?"

Kramers keek even strak voor zich uit. Toen schudde hij zijn hoofd. "Die naam zegt mij niets. Is hij de eigenaar van de auto?"

"Volgens het register van de RDW staat de Fiat op zijn naam. Hij schijnt in Assen te wonen."

Weer schudde Kramers zijn hoofd. "Ik heb nooit van die man gehoord."

"Dus heeft u ook geen idee waarom die auto uitgerekend op uw oprit is geplaatst," vroeg Schuringa.

"Inderdaad, dat weet ik niet. Ik vraag mij af wie zoiets smerigs doet."

"Het punt is, meneer Kramers, dat die Van der Veer is vermoord," vervolgde Schuringa, "dat maakt het juist des te vreemder waarom zijn lijk juist op uw oprit is gedeponneerd. Heeft u absoluut geen idee waarom iemand dat zou doen? Iemand die u moet kennen, of iemand die u iets wil zeggen op deze bizarre manier." Ed Schuringa was voordat hij het hoofd van de districtsverkeersdienst werd lid van het rechercheteam geweest; het was niet voor niets dat hij er zo op doorvroeg.

"Het is zeker smerig," beaamde Kramers, "maar echt, ik weet niet wie mij dit heeft geflikt."

"Is dat zo, meneer Kramers?" vroeg De Jonge "Denkt u dat iemand u dit heeft geflikt? Daar moet dan toch een reden voor zijn."

De burgemeester moest even nadenken voordat hij die vraag beantwoordde. "Ik weet het niet, meneer De Jonge. Misschien is het toeval dat die auto juist op

mijn oprit is geplaatst. Desondanks komt het bij mij wel over dat iemand mij een kunstje flikt, als ik dat zo mag uitdrukken.”

“Heeft u conflicten, ik bedoel als burgemeester?” vroeg De Jonge.

“Natuurlijk,” beaamde Kramers, “ik ben een openbare bestuurder en zoals u wellicht weet hebben openbare bestuurders altijd conflicten, want er zullen altijd mensen zijn die het niet eens zijn met het beleid.”

“Kent u dan iemand die daarbij zover gaat dat die een vermoorde persoon op uw stoep zou leggen?”

“Nee, absoluut niet.” De burgemeester was nu heel stellig, “dat kan ik mij niet voorstellen.”

“Dus u denkt dat we het ergens anders moeten zoeken,” begreep Schuringa.

“Dat denk ik inderdaad,” vond Kramers.

“Wij hebben begrepen dat u met uw gezin de pinksterdagen in Luxemburg heeft doorgebracht,” vervolgde De Jonge.

“Dat klopt,” beaamde Kramers, “in Vianden.”

“Wanneer bent u vertrokken?”

“Donderdagmiddag, nadat onze dochters van school waren thuisgekomen.”

“Dus toen stond die Fiat er nog niet.”

“Dat klopt, meneer De Jonge.”

“Goed, burgemeester, voorlopig houden wij het hiermee bij,” gaf De Jonge vervolgens aan, “wij zullen echter vast nog meer vragen hebben.”

“Dat is goed,” zei Kramers bereidwillig, “maakt u dan een afspraak met mijn secretaresse, dan kan ik genoeg tijd vrijmaken om u te woord te staan.”

Toen zij weer buitenstonden vroeg Schuringa: “Wat vind jij van die man, Kees?”

De Jonge glimlachte. “Eigenlijk vind ik hem een raar mannetje. Bovendien heb ik het idee dat hij niet helemaal eerlijk tegenover ons is.”

Schuringa grijnsde. “Laat ik nou ook dat gevoel hebben.”

Het liep al tegen twaalfen voordat het onderzoek voor de villa van de burgemeester kon worden afgerond. Het lichaam was toen afgevoerd naar het mortuarium van het Academisch Ziekenhuis in Groningen-Stad. Ook de Fiat 124T was toen al afgesleept om nader te worden onderzocht door de technische recherche.

Hoofdstuk 2

Dinsdag 1 juni was de eerste werkdag na Pinksteren. Zoals gewoonlijk begon die met een bijeenkomst van de staf in de vergaderruimte.

Douwe zit in Driebergen,” deelde majoor Beertema mee, “het is de halfjaarlijkse bijeenkomst van alle districtscommandanten, dus zullen jullie het even met mij moeten doen.” Behalve het hoofd van de districtsuniformdienst was Jannus Beertema vanwege zijn rang de plaatsvervangend districtscommandant.

“We hebben een moordzaak, heb ik begrepen,” vervolgde hij, “daar komen we straks op terug. Eerst even wat er allemaal zoal is gebeurd gedurende het pinksterweekend. Ik begin.”

Beertema was al snel klaar. Behalve een aanrijding in Slochteren, een hartaanval in Stedum en een burenruzie in Zoutkamp was het vrij rustig geweest. Veel mensen waren er met dat mooie weer op uit getrokken en dat had voor de nodige rust in de dorpen gezorgd.

Daarna kreeg Tom van der Brom het woord. Hij kon melden dat het voor de recherche een rustig weekend was geweest. “De criminelen hebben ook van het mooie weer geprofiteerd,” grapte hij. “Natuurlijk onderzoeken we nog wel een inbraak in Beerta, eerder vorige week, daar zijn een fiets en een brommer uit een schuur ontvreemd. Ja, en dan natuurlijk die moordzaak in Winsum. Ik denk dat ik daarvoor eerst Ed zijn woordje moet laten doen.”

Schuringa, als hoofd van de districtsverkeersdienst begon met: “Mijn afdeling heeft het juist behoorlijk druk gehad. Veel toeristisch verkeer vooral van en naar Duitsland en naar de Waddeneilanden. Eigenlijk maar goed dat ik volgens het rooster officier van dienst was, want zo kon ik mijn eigen mensen direct aansturen. Op een enkele aanrijding en een verkeersruzie na is alles zo verder in goede harmonie verlopen.”

“Maar het venijn zat in de staart,” drong Tom aan.

Ed glimlachte. “Inderdaad, omdat ik officier van dienst was werd ik bij die moordzaak in Winsum geroepen. Ik was er samen met rechercheur De Jonge.” Vervolgens vertelde hij wat hij daar allemaal had ondervonden.

“Dus jij denkt dat die burgemeester Kramers niet helemaal open naar jullie toe is geweest,” merkte Tom op toen Ed zijn verhaal had gedaan.

“Dat denk ik niet alleen, Tom, ook De Jonge had zijn twijfels.”

“Goed,” zei Tom, “als er dan verder niets meer is te bespreken ga ik nu naar de researchekamer.”

Beertema sloot de bijeenkomst en Tom liep de trap af naar de etage waar zich de rechercheafdeling bevond.

De briefing, geleid door adjudant Wielenga, was daar al in volle gang. Nadat hij zich had laten bijpraten vroeg Tom: “Wat weten wij van die Van der Veer?”

“Ik heb hem nagehouden, kapitein.” Het was Hennie Cornelisse die het antwoord gaf.

“Trek jij die zaak?” vroeg Tom.

“Samen met Kees, maar omdat hij rechercheur van dienst was heeft hij vandaag een vrije dag. Ik doe het nu even samen met de adjudant.” Daarbij knikte zij met haar hoofd naar Wielenga.

“Hij was er als eerste bij,” gaf Wielenga als rede aan, “dus daarom laat ik hem op die zaak.”

“Goed,” zei Tom, “wat heb je gevonden, Hennie?”

“Die Van der Veer heet voluit Jochem Edward van der Veer,” begon zij, “geboren 12 oktober 1934, wonende in de Zwartwatersweg 12 in Assen. Hij is getrouwd met een zekere Henriëtte Sikkema. Zij is op 2 januari 1938 geboren. Zij heeft op donderdag 27 mei bij de Gemeentepolitie Assen aangifte gedaan van de vermissing van haar man. Uit het antecedentensysteem blijkt dat die Jochem van der Veer een strafblad heeft. Hij is in 1966 in hoger beroep veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf wegens brandstichting en wegens boekhoud- en belastingfraude in zijn hoedanigheid als accountant. Hij is vorig jaar voorwaardelijk vrijgekomen nadat hij twee derde van zijn straf had uitgezeten.”

“Heb je ook weten te achterhalen wat hij sindsdien voor de kost doet?” vroeg Tom.

“Helaas, kapitein, daar zijn we nog niet achter.”

“Goed, Hennie, ga verder.”

“Ik ken die zaak!” Iedereen keek naar Menno Veenstra die dat had geroepen.”

“Vertel, Menno,” nodigde Tom hem uit.

“Nou, het ging om een corrupte wethouder van Scheemda. Die was tevens brandstofhandelaar en hij had fraude gepleegd met de omzetbelasting en de accijns. Dat had hij die accountant laten doen.”

“Je bedoelt die Van der Veer,” merkte Tom op.

“Inderdaad, die was zijn vaste accountant, maar toen de Belastingdienst een controle wilde uitvoeren heeft hij die Van der Veer zijn voorraad in de fik laten steken. De vrouw van Van der Veer is de dochter van die wethouder, die heette Engel Sikkema.”

“Heette, zei je?”

“Hij is dood, doodgeschoten door zijn vrouw.”

Tom glimlachte. “Zo zie je maar weer wat het waard is om mensen in ons team te hebben die alles weten. Ik zat in die tijd op de politieacademie, ik heb er zijdelings iets van gehoord maar natuurlijk niet alles. Jij zat toen nog bij de landgroep Scheemda?”

“Inderdaad, kapitein. Dat was een hectische tijd, want het was ook de zaak waarin adjudant Geertsema om het leven is gekomen.”

Het was even stil in de researchkamer. Sommige aanwezigen konden zich dat nog goed herinneren, vooral Wubbo Wielenga omdat hij er persoonlijk bij betrokken was geweest. Hij zei: “In feite had Geertsema’s dood niets met die fraudezaak te maken, maar een lid van een bende die bankovervallen pleegde was toevallig in dienst van die wethouder. Toen we een inval deden bij die

bende is Harm Geertsema door een van hen neergeschoten. Het was een vreselijk drama. Ik weet dat de leider van ons team er helemaal stuk van was. Dat was Douwe Rademaker, nu onze districtschef, maar die toen nog adjudant was.”

Weer was het even stil in de ruimte terwijl iedereen even met diens eigen gedachten bezig was.

“Tja,” zei Tom toen, “hij zal op z’n minst verrast zijn wanneer hij hiervan hoort als hij terug is uit Driebergen. Hennie, heb jij er nog iets aan toe te voegen?”

“Die Fiat wordt op dit moment door de TR onderzocht. In ieder geval is er niets in die auto gevonden dat de identiteit van de vermoorde kon vaststellen, geen rijbewijs of andere zaken die op Van der Veer wijzen.”

“Met andere woorden, wij zijn er eigenlijk niet zeker van dat het lichaam inderdaad die Jochem van der Veer betreft,” stelde Tom vast.

“Zo is het, kapitein.”

“De autopsie vindt morgen om twee uur plaats,” wist Wielenga te melden, “misschien dat we dan meer weten.”

“Tja, desnoods moet zijn vrouw het lichaam identificeren,” zei Tom. “Dat lijkt mij niet leuk gezien de toestand waarin het zich bevindt.”

“Dat denk ik ook,” beaamde Wielenga.

“Goed, wat zijn de verdere plannen?” vroeg Tom.

“We moeten de vrouw van der Veer nog eens verhoren,” gaf Wielenga aan, “wij willen vooral weten waar haar man mee bezig was nadat hij uit de gevangenis was ontslagen.”

“Misschien is een nader gesprek met die burgemeester Kramers ook een goed idee,” stelde Cornelisse voor. “Ik heb begrepen uit Kees’ verbaal dat hij mogelijk informatie voor ons achterhoudt.”

“Goed,” was Tom het met haar eens, “maar ondervraag eerst die vrouw van Van der Veer. Pas wanneer we zeker weten dat het slachtoffer inderdaad Jochem van der Veer is kunnen we nagaan of Kramers een vorm van relatie met hem had.”

Er werd nog even over de inbraak in Beerta gesproken. Daarna had Tom van der Brom nog een mededeling. “Er wordt een rechercheur aan ons team gevoegd. Hij heet Jarno van Druten en hij komt van de Centrale Recherche in Driebergen. We zijn blij dat ons onderbemande afdeling versterking krijgt.”

Na deze mededeling werd de briefing beëindigd. Iedereen ging aan de slag met de zaken waarmee zij waren belast.

Het was half drie die middag toen de districtsstaf opnieuw werd bijeengeroepen in de vergaderzaal. Douwe Rademaker was teruggekeerd van zijn bespreking in Driebergen en vond het nodig om zijn diensthoofden bij te praten over wat er was besloten.

Die bijeenkomst was geleid door generaal Ada Lokhorst, Douwe’s voorgangster, maar nu het hoofd van alle districten. “Zij had een aantal belangrijke mededelingen,” begon hij, “waarvan een paar niet erg leuk zijn.

Zoals jullie weten hebben wij een kabinet dat nogal inzet op bezuinigingen, vooral in de publieke sector. Alles moet efficiënter en dus goedkoper. De politie ontkomt er helaas ook niet aan. Bij de diverse gemeentekorpsen zijn al harde klappen gevallen en nu is ook de Rijkspolitie aan de beurt. De minister van justitie is voornemens om een reorganisatie door te voeren. Daarbij is hij van mening dat de landgroepen sneller kunnen werken vanuit de groepsbureaus. Met andere woorden, het plan is om de posthuizen te sluiten, in ieder geval zoveel mogelijk. Alleen daar waar het niet anders kan zal er nog een posthuis worden bemand.”

“Tjonge,” merkte Beertema geschokt op, “dat gaat ten koste van de kennis die de posthuishouders hebben van hun eigen gebied.”

“Dat heb ik ook gezegd, Jannus, en Ada was het volkomen met mij eens, maar zij kan ook niets anders dan het beleid uitvoeren.”

“En wat gebeurt er dan met de bewoners van die posthuizen?” vroeg Beertema hoofdschuddend.

“Daar komt een regeling voor,” wist Douwe. “De bedoeling is dat de panden worden verkocht waarbij de huidige bewoners de eerste kooprechten hebben. Wanneer zij echter niet instaat zijn om het koopbedrag op te brengen of een hypotheek af te sluiten mogen zij op huurbasis in het pand blijven wonen. Echter werken ze dan wel vanuit het groepsbureau en niet meer vanuit hun huis.”

“Goh, dat is wel heel erg rigorreus,” vond Tom. “De posthuishouders zijn juist onze ogen en oren in de regio, heel erg waardevol.”

“Zo is het, Tom, maar leg jij dat dan ook even aan de minister uit? Ik weet zeker dat veel deskundigen al hebben geprobeerd om dit aan zijn verstand te peuteren, maar hij blijft bij zijn standpunt. Het is pure politiek.”

“We worden gewoon voor het blok gezet,” merkte Ed op.

“Zo is het,” beaamde Douwe. “Ook op ons materieel zal worden bezuinigd. Onze oude Fords zullen geleidelijk uit ons wagenpark verdwijnen en vervangen worden door auto’s die zuiniger zijn in gebruik en onderhoud.”

“Moeten we soms in ‘Lelijke Eenden’ gaan patrouilleren?” schamperde Ed.

Douwe moest glimlachen om diens verontwaardiging. “Zover is het gelukkig nog niet, maar er wordt wel gekeken naar een moderne opvolger die zuiniger is.”

“Zijn er ook nog leuke dingen verteld?” vroeg Jannus.

“Ja,” gaf Douwe aan, “onze communicatiesystemen zullen worden gemoderniseerd. Dat is niet alleen noodzakelijk, maar het heeft er eveneens mee te maken om ons werk efficiënter te maken.”

“Een soort verkapte bezuiniging, dus,” bromde Jannus.

“Inderdaad,” beaamde Douwe, “het houdt in dat er het een en ander zal veranderen in de CMK want er wordt nieuwe apparatuur geïnstalleerd. Ook komen er modernere mobilofoonsets in onze voertuigen en we krijgen nieuwe portofoons. Op zich natuurlijk wel mooi, maar het is in feite onderdeel van de aangekondigde reorganisatie.”

Tom zat al een hele tijd Douwe strak aan te kijken. “En er is nog iets leuks te vermelden, nietwaar?”

“Wat bedoel je, Tom?”

“Nou, ik kijk naar jouw schouders en wat zie ik? Je bent bevorderd!”

Nu pas zagen ook de andere aanwezigen dat Douwe de rangtekens van kolonel op zijn uniform droeg.

Douwe lachte verlegen. “Eh, ja, maar dat was dan ook het enige wat echt leuk was van de vergadering.”

Iedereen stond op om hun districtschef te feliciteren. “Dat is tenminste waardering voor alles wat jij voor ons doet,” vond Tom.

“Nou, laat ik er duidelijk over zijn,” sputterde Douwe, “ik kan niets zonder mijn fantastisch team, dus is het ook voornamelijk een waardering voor jullie.”

“Ja, dat zeg je altijd,” grijnsde Jannus, “maar wij weten wel beter.”

“Goed, jongens,” kapte Douwe het af, “ik zal een datum prikken om het samen met elkaar te vieren. Ik heb nu nog een laatste mededeling. Zoals jullie uiteraard weten is per 1 januari in het RVV¹ de draagplicht van veiligheidsgordels in personenauto’s opgenomen. Tot nu toe hebben we een gedoogperiode aangehouden waarin we alleen waarschuwingen hebben uitgedeeld aan overtreders. Maar ondertussen moet iedereen het nu weten en daarom is de opdracht om in het vervolg verbaliserend op te treden. Dus gaat er nu een telexbericht uit naar alle landgroepen en natuurlijk ook de verkeersdienst waarin dit wordt vermeld. Is dit duidelijk?”

Alle aanwezigen knikten bevestigend.

“Mooi, dan heb ik verder niets meer mee te delen en voor nu wil ik weten wat jullie nog aan mij hebben te melden.”

Dus werd Douwe bijgepraat over het lijk in de auto op de oprit van het huis van de burgemeester van Winsum. En uiteraard was hij verrast toen hij hoorde dat het slachtoffer mogelijk Jochem van der Veer was. “Ik heb niet zo’n goede herinneringen aan die zaak,” zei hij dan ook.

“Daar hebben wij het volste begrip voor,” verzekerde Tom hem.

“Mooi, ik weet dat die zaak in de handen is van mijn professionals, houd mij op de hoogte.”

¹ RVV = Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens

Hoofdstuk 3

Diezelfde middag nog was Hennie Cornelisse naar Assen afgereisd. Zij werd vergezeld door Hein Overloon, een rechercheur van het district Drenthe. Omdat haar vaste partner Kees de Jonge die dag vrij was had zij hem gevraagd om met haar mee te gaan om Henriëtte van der Veer te verhoren.

Onderweg naar het adres aan de Zwartwatersweg merkte hij enthousiast op: “Wat leuk om weer eens samen met jou een zaak te doen.”

Zij had hem meesmuilend van opzij aangekeken. “Stel je er niets van voor, Hein. Ik neem je alleen maar mee als ambtelijke getuige. De zaak blijft gewoon van mijn partner en ik.”

“Nou, ja,” had hij geantwoord, “ik blijf het toch leuk vinden.”

In de tijd dat Cornelisse nog dienstdeed bij het district Drenthe had Overloon meermaals geprobeerd haar te versieren. Tot nu had hij alleen maar bot bij haar gevangen, maar dat weerhield hem er niet van om het nog eens te proberen. “Je hebt niet voor niets mij uitgekozen,” gaf hij haar te kennen.

“Kom op, Hein,” weersprak zij hem, “jij was gewoon de enige collega die beschikbaar was.”

Zij had de researchewagen inmiddels de Zwartwatersweg ingedraaid en stopte voor nummer twaalf.

De deur werd opengedaan door een vrouw van tussen de dertig en veertig jaar met een bleek uiterlijk.

“Mevrouw Van der Veer?” vroeg Cornelisse.

“Ja.”

“Goedemiddag, ik ben wachtmeester Cornelisse van de Rijkspolitie en dit is mijn collega Overloon.” Zij toonden beide hun legitimatiebewijzen. “Mogen wij binnenkomen?”

Henriëtte was degene die het gesprek opende. Nadat zij in de huiskamer plaats hadden genomen begon zij met: “Is het waar? Is Jochem dood?”

“Het spijt mij, mevrouw Van der Veer. Wij hebben inderdaad het lichaam van een man in de auto van uw echtgenoot gevonden, maar wij weten nog niet of het uw man is.”

“Hoe kan dat dan?” vroeg de vrouw.

“Wij hebben in die auto verder niets gevonden dat wijst op de identiteit van het slachtoffer. Daarom weten we niet of het inderdaad uw man betreft.”

Henriëtte moest even diep ademhalen. “Moet ik hem dan identificeren?”

Cornelisse schudde haar hoofd. “Wij willen eerst de autopsie afwachten, die vindt morgen plaats. Wanneer we er dan nog niet uit zijn zullen wij alsnog een beroep op u moeten doen.”

“Hoe is het gebeurd?” was de volgende vraag van de vrouw.

“Dat wordt nog onderzocht,” hield Cornelisse zich op de vlakte. “Wij hebben echter wel wat vragen en die moeten wij ook aan u stellen.”

“Goed,” zei zij met een diepe zucht.

“U hebt afgelopen donderdag uw man als vermist opgegeven bij onze collega’s van de gemeentepolitie hier in Assen.”

Henriëtte knikte bevestigend.

“Is hij ook vanaf die dag verdwenen?”

“Nee, hij was woensdag al niet thuisgekomen.”

“Maar u hebt donderdag pas aangifte gedaan, waarom zo laat?”

“Hij bleef wel vaker weg, vaak met vrienden, maar dan belde hij meestal.”

“En nu had hij niet gebeld,” stelde Cornelisse vast.

“Nee, en toen ik donderdag nog niets van hem heb gehoord heb ik de politie ingeschakeld.”

Cornelisse wachtte even totdat Overloon bij was met zijn aantekeningen.

“U had het over vrienden van uw man,” vroeg zij toen, “kent u ze? Kunt u ons wat namen noemen?”

Zij schudde haar hoofd. “Ik ken ze niet allemaal, van een paar weet ik alleen hun voornamen.”

“U gaat nooit mee wanneer uw man met ze op stap gaat,” begreep Cornelisse.

“Zo is het.”

“Welke namen kunt u ons dan wel geven?”

Henriëtte moest even nadenken. “Er is een Peter,” zei ze toen, “en ene Dolf. Waarom wilt u dat weten?”

“Nou, als wij die vrienden kunnen benaderen kunnen zij ons misschien vertellen waar uw man zich bevindt, begrijpt u?”

“Denkt u dan dat Jochem nog leeft?” vroeg zij.

“Wij onderzoeken alles, mevrouw Van der Veer, in ieder geval zolang wij niet weten waar uw man is en of hij inderdaad nog leeft. Officieel is hij nog steeds vermist.”

Weer moest Henriëtte even diep ademhalen. “Ik snap het,” zei ze toen.

“Waar kent hij die vrienden van?” was Cornelisses volgende vraag.

Henriëtte haalde haar schouders op.

“Kende hij ze al van vóór de tijd waarin hij in de gevangenis zat?”

Zij schudde hevig haar hoofd. “Ik denk van na die tijd. Daarvoor heb ik ze nooit gezien.”

“Goed,” zei Cornelisse nadat Overloon zijn aantekeningen weer had gemaakt, “wat doet uw man voor de kost nadat hij vrij is gekomen.”

“Niets. Hij heeft een uitkering en hij moet zich regelmatig melden bij de reclassering.”

“Hij was accountant,” bracht Cornelisse naar voren, “heeft hij de draad niet weer opgepakt?”

“Wat denkt u zelf, mevrouw Cornelisse, dat hij dat zomaar kan met zo’n strafblad?”

“Ik vraag het alleen maar,” verduidelijkte Cornelisse, “wij willen weten waarvan hij leeft.”

“Hij leeft voornamelijk van mij,” gaf Henriëtte op pinnige toon aan.